

Nr 5

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag om ändrad lydelse av 53 § 1 mom. kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370), m. m.; given Stockholms slott den 21 november 1958.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till

- 1) lag om ändrad lydelse av 53 § 1 mom. kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370); samt
- 2) förordning angående ändrad lydelse av 7 § förordningen den 26 juli 1947 (nr 576) om statlig inkomstskatt.

GUSTAF ADOLF

G. E. Sträng

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås, att de allmänna sjukförsäkringarna skall få samma ställning i skattehänseende som de erkända sjukförsäkringarna tidigare haft.

Förslag

till

lag om ändrad lydelse av 53 § 1 mom. kommunalskattelagen den 28 september 1928¹ (nr 370)

Härigenom förordnas, att 53 § 1 mom. kommunalskattelagen den 28 september 1928¹ skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

53 §.

1 mom. Skyldighet att — — — av rörelse;

d) akademier samt Nobelstiftelsen, så ock allmänna undervisningsverk, sådana sammanslutningar av studerande vid rikets universitet och högskolor i vilka de studerande enligt gällande stadgar äro skyldiga att vara medlemmar, sjömanshus, svenska skeppshypotekskassan, järnkontoret, så länge kontorets vinstmedel användas till allmänt nyttiga ändamål och kontoret icke lämnar utdelning åt sina delägare, aktiebolaget tipstjänst, svenska penninglotteriet aktiebolag, pensionsstiftelser, understödsföreningar, som icke bedriva till livförsäkring hänförlig verksamhet, jämlikt lagen om aktiebolags pensions- och andra personalstiftelser bildade stiftelser för arbetslöshetsunderstöd, sjukhjälp eller hjälp vid olycksfall, sådana ömsesidiga försäkringsbolag för försäkring av egendom, å vilka lagen om försäkringsrörelse icke äger tillämpning eller vilkas verksamhetsområden falla utanför Stockholm och omfatta allenast visst län eller del av län, ävensom sådana ömsesidiga *olycksfallsförsäkringsbolag*, som avses i lagen om *försäkring för olycksfall i arbete*:

för inkomst av fastighet;

e) kyrkor, andra — — — eller rörelse.

d) akademier samt Nobelstiftelsen, så ock allmänna undervisningsverk, sådana sammanslutningar av studerande vid rikets universitet och högskolor i vilka de studerande enligt gällande stadgar äro skyldiga att vara medlemmar, sjömanshus, svenska skeppshypotekskassan, järnkontoret, så länge kontorets vinstmedel användas till allmänt nyttiga ändamål och kontoret icke lämnar utdelning åt sina delägare, aktiebolaget tipstjänst, svenska penninglotteriet aktiebolag, pensionsstiftelser, *allmänna sjukkasor*, understödsföreningar, som icke bedriva till livförsäkring hänförlig verksamhet, jämlikt lagen om aktiebolags pensions- och andra personalstiftelser bildade stiftelser för arbetslöshetsunderstöd, sjukhjälp eller hjälp vid olycksfall, sådana ömsesidiga försäkringsbolag för försäkring av egendom, å vilka lagen om försäkringsrörelse icke äger tillämpning eller vilkas verksamhetsområden falla utanför Stockholm och omfatta allenast visst län eller del av län, ävensom sådana ömsesidiga *försäkringsbolag*, som avses i lagen om *yrkeskadeförsäkring*:

för inkomst av fastighet;

Denna lag träder i kraft dagen efter den, då lagen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling, och skall äga tillämpning jämväl vid 1959 års taxering.

¹ Senaste lydelse av 53 § 1 mom. se 1951:689.

Förslag

till

förordning angående ändrad lydelse av 7 § förordningen den 26 juli 1947
(nr 576) om statlig inkomstskatt

Härigenom förordnas, att 7 § förordningen den 26 juli 1947 om statlig inkomstskatt¹ skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

7 §.

Från skattskyldighet — — — ävensom hushållningssällskap:
för all inkomst;

e) akademier samt Nobelstiftelsen, så ock allmänna undervisningsverk, sådana sammanslutningar av studerande vid rikets universitet och högskolor i vilka de studerande enligt gällande stadgar äro skyldiga att vara medlemmar, sjömanshus, svenska skeppshypotekskassan, järnkontoret, så länge kontorets vinstmedel användas till allmänt nyttiga ändamål och kontoret icke lämnar utdelning åt sina delägare, aktiebolaget tipstjänst, svenska penninglotteriet aktiebolag, pensionsstiftelser, understödsföreningar, med undantag för dem, vilka enligt sina stadgar äga meddela annan kapitalförsäkring än sådan som omfattar kapitalunderstöd å högst 500 kronor för medlem, jämlikt lagen om aktiebolags pensions- och andra personalstiftelser bildade stiftelser för arbetslöshetsunderstöd, sjukhjälp eller hjälp vid olycksfall, sådana ömsesidiga försäkringsbolag för försäkring av egendom, å vilka lagen om försäkringsrörelse icke äger tillämpning eller vilkas verksamhetsområden falla utanför Stockholm och omfatta allenast visst län eller del av län, ävensom sådana ömsesidiga *olycksfallsförsäkringsbolag*, som avses i lagen om *försäkring för olycksfall i arbete*:
för all inkomst;

e) akademier samt Nobelstiftelsen, så ock allmänna undervisningsverk, sådana sammanslutningar av studerande vid rikets universitet och högskolor i vilka de studerande enligt gällande stadgar äro skyldiga att vara medlemmar, sjömanshus, svenska skeppshypotekskassan, järnkontoret, så länge kontorets vinstmedel användas till allmänt nyttiga ändamål och kontoret icke lämnar utdelning åt sina delägare, aktiebolaget tipstjänst, svenska penninglotteriet aktiebolag, pensionsstiftelser, *allmänna sjukkasor*, understödsföreningar, med undantag för dem, vilka enligt sina stadgar äga meddela annan kapitalförsäkring än sådan som omfattar kapitalunderstöd å högst 500 kronor för medlem, jämlikt lagen om aktiebolags pensions- och andra personalstiftelser bildade stiftelser för arbetslöshetsunderstöd, sjukhjälp eller hjälp vid olycksfall, sådana ömsesidiga försäkringsbolag för försäkring av egendom, å vilka lagen om försäkringsrörelse icke äger tillämpning eller vilkas verksamhetsområden falla utanför Stockholm och omfatta allenast visst län eller del av län, ävensom sådana ömsesidiga *försäkringsbolag*, som avses i lagen om *yrkeskadeförsäkring*:
för all inkomst;

f) kyrkor, andra — — — hänförlig verksamhet.

¹ Senaste lydelse av 7 § se 1953:110.

Aktiebolag och — — — bolagens verksamhet.

Om aktierna — — — lös egendom.

Riksskattenämnden må, — — — icke föras.

Att personer, — — — samma paragraf.

Denna förordning träder i kraft dagen efter den, då förordningen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling, och skall äga tillämpning jämväl vid 1959 års taxering.

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 21 no-
vember 1958.*

N ä r v a r a n d e :

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDELL, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, NETZÉN, JOHANSSON, AF GEIJERSTAM.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Sträng, anmäler efter gemensam beredning med chefen för socialdepartementet fråga om *skattefrihet för de allmänna sjukkassorna* samt anför därvid följande.

I en den 22 juli 1958 till finansdepartementet inkommen skrivelse har *riksskattenämnden* anmält, att fråga uppkommit rörande beskattningen av de allmänna sjukkassorna. Nämnden har därvid förordnat, att sådan ändring vidtages i kommunalskattelagen och förordningen om statlig inkomstskatt, att de allmänna sjukkassorna erhåller samma begränsning i skattskyldigheten som de erkända sjukkassorna tidigare haft.

Över framställningen har, efter remiss, *yttrande* avgivits av kammarrätten.

Gällande bestämmelser. I 53 § 1 mom. kommunalskattelagen och i 7 § förordningen om statlig inkomstskatt upptas bestämmelser om begränsning av skattskyldigheten för vissa i författningsrummen uppräknade kategorier.

Enligt 53 § 1 mom. c) kommunalskattelagen skall sålunda bl. a. »kommuner och andra menigheter» erlægga kommunal inkomstskatt endast för inkomst av fastighet och av rörelse. Genom motsvarande bestämmelser i 7 § första stycket d) förordningen om statlig inkomstskatt frikallas samma rättssubjekt från all skyldighet att erlægga sådan skatt.

De i 53 § 1 mom. d) kommunalskattelagen uppräknade kategorierna är endast skyldiga att erlægga kommunal inkomstskatt för inkomst av fastighet samt är jämlikt 7 § första stycket e) nyssnämnda förordning helt frikallade från skyldighet att erlægga statlig inkomstskatt. Under dessa regler faller bl. a. understödsföreningar, till vilken grupp de tidigare verksamma erkända sjukkassorna hänfördes. Däremot har de allmänna sjukkassorna icke uttryckligen upptagits bland dem, som helt eller delvis är frikallade från skattskyldighet.

Riksskattenämndens skrivelse. Nämnden konstaterar, att de allmänna sjukkassorna icke omnämnas bland dem som i här aktuella hänseenden åtnjuter begränsning i skattskyldigheten. Nämnden uttalar vidare, att de allmänna sjukkassorna, i motsats till de erkända sjukkassorna, icke torde va-

ra hänförliga till de understödsföreningar som avses i 53 § 1 mom. d) kommunalskattelagen och 7 § första stycket e) förordningen om statlig inkomstskatt.

Det kan, fortsätter nämnden, ifrågasättas, om icke de allmänna sjuk-kassorna skulle kunna hänföras till den i 53 § 1 mom. c) kommunalskatte-lagen angivna kategorien »kommuner och andra menigheter» och på grund härav vara begränsat skattskyldiga. Detta hade gjorts gällande av 1956 års förhandlingsrättsutredning i promemoria den 16 maj 1958 angående ifråga-satt ändring av 84 § sista stycket lagen om allmän sjukförsäkring. Riks-försäkringsanstalten hade gett uttryck för samma uppfattning, när fråga om de allmänna sjukkassornas skattskyldighet hade aktualiserats.

Enligt riksskattenämndens mening torde man dock i beskattningshänseen-de knappast kunna hänföra de allmänna sjukkassorna till »kommuner och andra menigheter». Då någon anledning emellertid icke finnes att beskatta de allmänna sjukkassorna hårdare än som skedde beträffande de erkända sjukkassorna, finner nämnden den lämpligaste utvägen vara att skatteför-fattningarna ändras så att de allmänna sjukkassorna kommer att i överens-stämmelse med vad som gäller beträffande understödsföreningar bli allenast begränsat skattskyldiga.

Kammarrättens yttrande. Kammarrätten anser, att en begränsning av de allmänna sjukkassornas skattskyldighet är befogad med hänsyn till kravet på likformighet, och kammarrätten biträder därför riksskattenämndens för-slag. Kammarrätten anför bl. a. följande.

Enligt kammarrättens mening är det icke möjligt att hänföra de allmänna sjukkassorna till något av de i 53 § 1 mom. kommunalskattelagen och 7 § första stycket förordningen om statlig inkomstskatt i dessa lagrumms nuva-rande lydelse särskilt omnämnda subjekt, vilka anges vara helt eller del-vis frikallade från skattskyldighet. Kammarrätten anser sig därför i likhet med riksskattenämnden, vid godtagande av den inledningsvis berörda ut-gångspunkten, böra förorda författningsändring.

Vad slutligen angår den föreslagna författningsändringens närmare in-nehåll anser sig kammarrätten i likhet med riksskattenämnden kunna för-orda, att skatteförfattningarna ändras på sådant sätt att begränsningen av skattskyldigheten för de allmänna sjukkassorna bestämmes i överensstäm-melse med vad som gäller beträffande understödsföreningar.

Departementschefen. De erkända sjukkassorna var i egenskap av under-stödsföreningar befriade från statlig inkomstskatt. Till kommunen skulle endast erläggas skatt för inkomst av fastighet.

I samband med sjukförsäkringsreformen har de allmänna sjukkassorna övertagit de erkända kassornas verksamhet. Såsom riksskattenämnden och kammarrätten funnit, bör de allmänna kassorna i skattehänseende ha sam-ma ställning som de erkända kassorna. Det framstår emellertid som tvek-samt, om de nuvarande bestämmelserna ger erforderligt stöd härför. Ut-tryckliga bestämmelser i ämnet bör därför meddelas.

Jag förordar i enlighet härmed, att de allmänna sjukkassorna upptages

bland de kategorier, som enligt 53 § 1 mom. d) kommunalskattelagen skall erlägga kommunal inkomstskatt endast för inkomst av fastighet och enligt 7 § första stycket e) förordningen om statlig inkomstskatt är helt frikallade från sådan skatt. Samtidigt torde en formell jämkning böra ske av nämnda författningsbestämmelser.

Under återopande av vad sålunda anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte genom proposition föreslå 1959 års riksdag att antaga inom finansdepartementet upprättade förslag till

1) *lag om ändrad lydelse av 53 § 1 mom. kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370); samt*

2) *förordning angående ändrad lydelse av 7 § förordningen den 26 juli 1947 (nr 576) om statlig inkomstskatt.*

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Karl-Henrik Ekberg